

Institut for

Ledelse, Politik
og Filosofi

Handelshøjskolen i København

LPF *Nyt*

NR. 2 APRIL 2001

LPF udvider stadig

Af Mette Mønsted,
institutleder

Foråret har været præget af større udvidelser. Center for Virksomhedshistorie er flyttet ind på 1. sal i lokalerne, der blev ledige efter COS flyttede til Københavns Universitet. Vi ser centret som et spændende tilskud til LPF og glæder os til et godt fagligt samarbejde.

Den halvårige institutdag den 15. april var denne gang organiseret af politik- og filosofigruppen i forening. Vi forsøgte en ny form, hvor vi fik en overordnet orientering fra Niels Åkerstrøm Andersen og Martin Fuglsang om aktiviteterne i de to fagmiljøer. Derefter fik vi en præsentation af aktuelle projekter og problemstillinger fra både seniorer og ph.d.ere i de to miljøer. Ingen gruppe-arbejde denne gang, men til gengæld rig lejlighed til at snakke informelt i pauserne og ved middagen i Meyers madhus bagefter. Tilbagemeldingerne har været yderst positive. LPF's faglige spændvidde blev demonstreret, ligesom der blev åbnet for mulige fremtidige samarbejdsperspektiver både indenfor og på tværs af miljøerne.

Vi kan fejre, at Niels Åkerstrøm Andersen er blevet forskningsprofessor i politisk ledelse fra 1. marts. Niels Åkerstrøm Andersen holder tiltrædelsesforelæsning den 27. april kl. 15 på Solbjerg Plads, hvorefter Handelshøjskolen er vært ved en reception i anledning af udnævnelsen. Apropos professorater kan vi også glæde os over, at der efter mange år endelig er kommet hul på ballonen med hensyn til flere professorater til de højere læreanstalter. Det betyder, at vi kan slå nye profes-

fortsættes side 2

sorater op, og at der bliver nye muligheder for karriereforløb for instituttets dygtige forskere. Traditionen tro har ministeriet givet stillingsnumre uden ressourcer, så institutterne skal i fællesskab finde ud af, hvordan stillingerne skal slåes op.

Det er lykkedes at få nye ph.d.-stipendiater, og gruppen vokser hele tiden i antal. Lige nu har vi 27 ph.d.ere - medregnet de få, som har fået en forlænget "spilletid" her i foråret. Finansieringen af projekterne sikres typisk via komplicerede medfinansieringsordninger, men denne gang har vi også fået et COS-stipendium samt to fra den fælles fakultetspulje.

Flere nye store forskningsprogrammer er godt i gang. Med "eLearning Øresund" er vi med i en stor satsning, som passer smukt ind i bestræbelserne på at sikre samarbejde med erhvervslivet og på tværs af sundet. Projektet er gået i gang, og den første "hotshop" i Lund har været et godt fagligt afsæt samt en god platform for det videre samarbejde med alle partnerne i projektet. Filosofi gruppen - Ole Fogh Kirkeby og Martin Fuglsang - er i gang med et større projekt om Loyaltet, som er under opbygning.

LPF er blevet rigtigt stort. Vi har pladsmangel igen på vores fire etager, selvom flere er flyttet ud. Vores institutdage, seminarerne, frokostordningen og de mange spontane sociale og faglige tiltag er med til at sikre, at vi på trods af vokseværket fortsat kender alle på instituttet, hvilket er helt centralt, hvis vi skal fastholde den faglige profil og det frugtbare miljø på LPF fremover. Og det skal vi!

Personalenyt

Niels Åkerstrøm Andersen, forskningsprofessor, pr. 1. marts 2001
Søren Wenneberg, lektor, pr. 1. marts 2001
Søren Overgaard Nielsen, ph.d.-studerende LPF/COS, pr. 1. marts 2001
Henrik Graham, ph.d.-studerende pr. 1. februar 2001
Eva Parum blev tilknyttet LPF pr. 1. april 2001 som ph.d.-studerende
Lars Frode Frederiksen, ph.d.-studerende, REMAP, pr. 1. januar 2001
Tine Merete Hansen, ph.d.-studerende pr. 1. februar 2001
Søren Buhl Pedersen, ph.d.-studerende pr. 1. februar 2001
Sverre Raffnsøe, gæsteforsker fra RUC, forår 2001
Christian Vintergaard, studentermedhjælp på REMAP, forår 2001
Karina Ravn Nielsen, barselsvikar, pr. 21. februar 2001
Vivi Stenfors Larsen, receptionist, pr. 5. marts 2001
Annie Jespersen, regnskabsmedarbejder, pr. 1. februar 2001

Center for Virksomhedshistorie er flyttet til Blågårdsgade, og dermed er følgende kommet under LPF's tag:

Kurt Jacobsen, centerleder
Ole Lange, forskningsprofessor
Søren Federspiel, forskningslektor
Birgitte Holten, forskningslektor
Joachim Lund, forskningslektor
Martin Iversen, ph.d.-studerende

Endnu en blomst til buketten...

Af Ole Lange,
forskningsprofessor, dr. phil.

Lad hundrede blomster blomstre, prækede salig formand Mao tilbage i 60erne - uden at han i praksis efterlevede sit budskab. Sådan er praksis åbenbart ikke på LPF. Til de otte forskningsområder, som instituttet har under sin intellektuelle paraply, har det taget endnu ét ved årets start. Center for Virksomhedshistorie flyttede fra Institut for international Økonomi og Virksomhedsledelse på Howitzvej til Blågårdsgade efter en civiliseret skilsmisse - og blev meget fint modtaget. Indtil videre. Måske fordi LPF'erne ikke kender os for godt. Men det kan de jo komme til. Her er vi, altså.

Centret blev oprettet i sommeren 1999 med tre faste historiker-VIPere - en forskningsprofessor og to lektorer, henholdsvis overtegnede, Lars Heide og Kurt Jacobsen med sidstnævnte som centerleder. Etableringen skete som resultat af højskolens beslutning om at gøre virksomhedshistorie/erhvervshistorie (business history) til et indsatsområde. Det er et forskningsfelt, der internationalt er i kraftig vækst med deltagelse af både historikere, økonomer og folk fra den brokkasse af særdiscipliner, der går under betegnelsen International Business.

Senere er staben blevet udvidet med en ph.d.-stipendiat Martin Iversen og tre eksternt finansierede seniorforskere Søren Federspiel, Joachim Lund og Birgitte Holten. Desuden er endnu et par eksternt finansierede projekter på bedding og under forhandling. Og et ordinært professorat slået op.

Som sparringpartnere og advisory board, som det hedder på moderne HHK-dansk, har vi en ekstern bestyrelse bestående af professor, dr.phil. Per Boje, AUC, direktør Otto Christensen, professor, dr.phil. Kristof Glamann, Finn Junge-Jensen, fhv. departementschef, dr.phil. Knud Larsen og direktør Agnete Raaschou-Nielsen, ph.d.

Den igangværende forskning omfatter projekter om B&Ws udvikling 1945-95 (Lange), Store Nords historie og Jysk Telefon efter 1945 (Jacobsen), udviklingen af hulkort og den tidlige informationsteknologi (Heide), Store Nords omstilling fra telegrafskab til industrikoncern 1945-90 (Iversen), alle baseret på primært kildemateriale fra virksomhedernes arkiver.

Hertil kommer de eksternt finansierede projekter fra virksomheder og Carlsbergfondet. Udviklingen i energisektoren i Østdanmark efter 1970 (Federspiel, entreprenørfirmaet Højgaard & Schultz' aktivitet i de tysk besatte områder 1939-45 (Lund) og udviklingen i den internationale kaffehandel ca. 1850-1900 (Holten)- alle baseret på primært kildemateriale.

Desuden har Centret sammen med Erhvervsarkivet i Århus etableret et nationalt erhvervshistorisk netværk, der tæller 50-60 personer på højere læreanstalter, museer og arkiver med første konference afholdt i november sidste år.

I august var Centret vært for en international workshop om den internationale telekommunikations udvikling 1870-1990 med 26 deltagere fra 8 forskellige nationer.

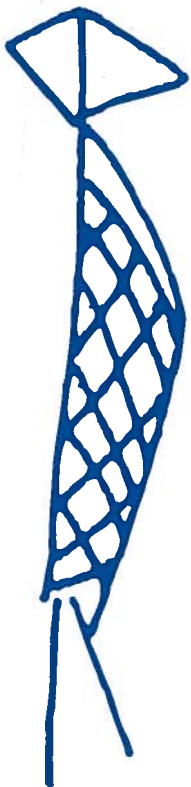
Forskningsfeltet er bredt og tilgangene varierede. Vi er tilmed så højrovede, at vi plejer at citere gamle, næsten glemte Karl: "Es gibt nur eine Wissenschaft: Die Geschichtswissenschaft." Næsten da. Vi er meget glade for modtagelsen her på LPF. Vi regner med at blive en prydlig blomst i forskningsbuketten - ikke en tidsel, selv om tidsler også kan være smukke, når de blomstrer.

Nu skulle man måske tro, at kun Hollywood, den lunkne reklamebranche og alle andre institutioner der deltager i den endeløse udstrakte meningskværn og kroppens livsstilsbetyngede disciplinering, havde hang til priser, men det er ikke tilfældet; også Handelshøjskolen har et par stykker af slagsen. Og gud været lovet for det. For priser peger på to ting, for det første er de en celebrering af en ethos, en karakter, der er trådt frem af baggrundens grå, og samtidig er de en projektør, der kaster sit lys på det ansigt, som står eksemplarisk i det institutionelle produktionsmaskineri.

Derfor er det også med al mulig glæde og stolthed at kunne fortælle, at to af LPFs yngre forskere har fået en af de fornemmeste priser, som Handelshøjskolen råder over - selve FUHU's store undervisningspris. Adjunkt Christian Tangkjær og Stipendiat Steen Valentin modtog den 16. marts 2001 til Handelshøjskolens årsfest denne pris for deres eksemplariske fagdidaktiske udvikling af faget "Organisering & Samfund" på FLØK's studiets 5. semester. Prisen blev tildelt som følge af indstilling fra Studieleder for FLØK og Institutleder for LPF, hvor følgende udsnit udgør det centrale i indstillingen:

"Selve fagudviklingen har været en kraftpræstation ud over det sædvanlige, idet vi omfangsmæssigt taler om et af de største fag, der eksisterer på uddannelsen. Dette fordrer en gennemgribende indsigt i samtlige andre fag på HA-fil, da faget ligeledes er det sidste og det største integrationsfag mellem erhvervsøkonomi og filosofi på bachelor uddannelsen. Fagdidaktisk er faget eksemplarisk i forhold til uddannelsens profil, idet faget ikke alene formår at integrere forskningstunge problemstillinger forholdsvis tidligt i de studerendes samlede uddannelsesforløb, faget formår ydermere at samle en meget bred vifte af forskere, der netop arbejder med disse problemstillinger i deres daglige forskningsmæssige udøvelse. Således at vi vitterligt kan tale om forskningsbaseret undervisning.

Ligeledes udmærker faget sig pædagogisk ved, at de studerende gennem workshopen ansvarliggøres i relation til deres egen læring for således i udarbejdelsen af et arbejdsblad at skulle tage kritisk stilling til såvel fagets teoretiske og metodiske fundering som fagets empiriske gennemslagskraft. Således fremstår faget som en helstøbt enhed, der direkte samler teori, metode, empiri og pædagogisk selvstændiggørelse i én samlet bevægelse der både peger bagud som frem mod det afsluttende bachelorprojekt, et forhold der generelt set sjældent er at finde på dette niveau i det samlede uddannelsesforløb.

se tider!

af Martin Fuglsang,
lektor og studieleder på FLØK

Afsluttende vil studienævnet og instituttet henlede bedømmelsesudvalgets opmærksomhed på det forhold, at Christian Tangkjær og Steen Vallentin, på trods af deres unge alder, allerede nu udviser et meget stort fagligt overblik, der ikke kun som det er for vane giver sig udslag i deres individuelle forskning, men med udviklingen af dette fag også finder direkte gennemslag på uddannelsessiden. Dette er bemærkelsesværdigt, da langt de fleste der befinder sig på dette stadi i deres karriereforløb koncentrerer sig om den individuelle forskning, idet denne del til stadighed er den mest meriterende i Akademia. Dette vidner ikke alene om et stort mod, men i særdeleshed om et meget stort personligt engagement i forsøget på at integrere forskning, undervisning og fagdidaktik i den daglige akademiske praksis, hvorfor Christian Tangkjær og Steen Vallentin også fremstår som foregangsmænd for en ny og yngre generation af forskere, der er helt afgørende for den fortsatte kvalitative udvikling af Handelshøjskolens faglige profil set i lyset af de højere læreanstalters trængte økonomiske situation og den forestående generationsproblematik.

Netop derfor fik de en pris!!

Her ses de glade prisvindere af FUHU-prisen
Christian Tangkjær og Steen Vallentin

Når noget er moderne

Af Peter Holdt Christensen,
ph.d.-studerende

Når tiden er vigtig – som jo blandt andet DSB forkynder den er – så er det nødvendigt at bruge tiden på det rigtige. For at bruge den vigtige tid på de forkerte ting hører ingen steder hjemme – det er jo spild af vigtighed.

I gamle dage - som med den bølge af ny økonomi der skyller ind over land - vel kun ligger ganske få år tilbage, var det vigtige og det rigtige givet af institutioner som kirken og universitetet. Sandheden var evig og uforanderlig og altså til at regne med. I dag er det eneste der er til at regne med – med en efterhånden slidt metafor – forandring.

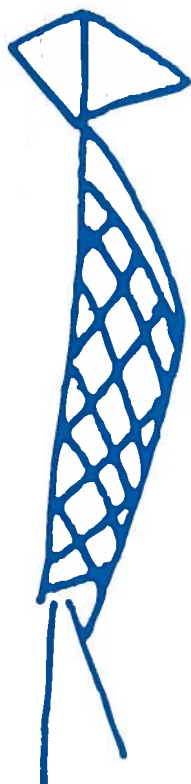
I forandringen findes moden – det at tilpasse sig det moderne – og såvel private som offentlige organisationer eksisterer i dag ikke blot i en global konkurrencesituation og i dynamiske omgivelser (for nu at være lidt moderne), men også midt i en modeindustri som forandrer sig lige så hyppigt som tøj skifter fra at være moderne til ikke at være moderne.

Organisationer kæmper således ikke alene en kamp for at afsætte det de producerer til en fornuftig pris, og for at producere det de sælger på den mest effektive måde. Organisationer kæmper også om at være med på moden - for at være med på moden betyder at gøre det rigtige og når en organisation gør det rigtige så er det også rigtigt at investere og arbejde i organisationen, og endda købe organisationens produkter eller serviceydelser.

Erhvervsøkonomien som modeindustri manifesterer en uendelig række af normativiteter som med en moderne erkendelse ikke længere kun produceres af de gamle dages autoriteter, men også – og måske i særdeleshed – af og i den praksis som normativiteterne netop presser på for at gøre moderne – eller måske mere effektiv. Det er det ene af modeindustriens kvaler: modens trendsættere er alt fra den akademiske guru og til den succesfulde erhvervsleder. Alle presser de på for at sælge moden til den usikre organisation som har brug for sikkerhed, og som altså søger denne sikkerhed gennem modens trygge normativitet. Det andet af modeindustriens kvaler er at normativiteterne skifter som en uophørlig række af påståede – eller måske dokumenterede - logikker: effektiviser gennem adfærd, motivér gennem selvudvikling, tænk etisk, del viden, vedligehold dit netværk, vær innovativ, vedligehold værdier, køb bananer osv.

Et centralt spørgsmål for forskningsinstitutionen i denne modeverden er naturligvis hvorvidt denne skal manifestere en rolle som modeindustriens trendsætter – et modehus, eller – som den gode akademiske tradition byder – balancere rollen som trendsætter med den akademiske rolle som kritisk og reflekterende med risiko for at dette - både det ene og det andet - måske fører til ingenting, og opløses til kold luft i modeindustriens fortættede tåger af varm luft.

Med Peter Holdt Christensens essay tager LPF Nyt hul på et nyt fast indslag i bladet – nemlig en klumme, hvor den inviterede skribent sætter et selvvalgt emne eller en problemstilling til debat.

Diskursetik og den positive selvreference

Af Anders Bordum, forskningsadjunkt

Etiske spørgsmål om hvad der er rigtigt og godt for alle parter stilles ofte både i offentligt og privat regi. Svarene er ikke længere på forhånd givet af Gud, Novo, traditionen eller børneopdragelsen. Dem må vi selv finde ved at tale sammen. I et samfund, hvor alle hævder deres ret til at være forskellige, bliver etikken til et socialt produkt, som må forhandles og skabes i en dialog med andre. Etik kan naturligvis defineres og forstås på mange forskellige måder.

I min nye bog "Diskursetik og den positive selvreference" præsenteres diskursetikken samt væsentlige dele af Jürgen Habermas' øvrige teoretiske univers. Diskursetikkens måde er én blandt andre, og dens kerneprincip er, at dét, man kan skabe rationel konsensus om i en fornuftig dialog, også er etisk. Man kan eksempelvis ikke på en og samme tid både være enig og føle sig krænket. Diskursetik er en etik, der udnytter den fornuft, som kan udfolde sig i dialoger mellem mennesker, når samtalen udfolder sig omkring saglig argumentation. Når sådanne dialoger er vellykkede dannes der en enighed, som er testet kritisk af alle de, som har deltaget i dialogen. I en vis forstand sigter saglige dialoger efter konsensusdannelse og benytter konkurrencen om at fabrikere det bedste og mest gyldige argument som middel og drivkraft.

Diskursetik ligner på mange måder det frie marked, blot er det markedet for gode grunde og argumenter, det handler om. Selv om konkurrencen om det bedre argument kan være hård og ubarmhjertig, og nogle er bedre til at argumentere end andre, så står det alle frit for at tage trofæet - det argument man er blevet enige om, er det bedste, man kan frem-

stille - med sig hjem. Trofæet eller fornuftsudfoldelsen om man vil, er på en og samme tid ingens og alles eje. Ingen har monopolmagt til at definere den, og alle har ret til at benytte den. Diskursetik er relevant i alle de situationer, hvor man ikke er alene. De diskursetiske pointer og indsigter er særligt relevante i sammenhænge, hvor der er mange og forskellige interesser som skal blive enige og sammen skal løse en opgave. Demokratiske processer er et oplagt eksempel, men også møder er ofte underlagt de samme kommunikative betingelser.

LPF-seminarer

foråret 2001, mandag kl. 14-16 på
LPF, Blågårdsgade 23B, mødelokalet 2. sal

- 23.04. **Prof. Michael Herslund, FIRST:**
Engelsk eller dansk som videnskabsprog
Ordstyrer: Jørgen Frode Bakka
- 30.04. **Kim Gørtz:**
Ledelse, love og lydighed
- 07.05. **Steen Vallentin:**
Pensionsinvesteringer, etik og offentlighed
(Ph.d.-afslutningsseminar)
Opponenter:
- 14.05. **Sverre Raffnsøe:**
Ledelsesrationalitet
- 21.05. **Peter Holdt Christensen:**
Ledelsesstrategier i vidensorganisationer
(Ph.d.-afslutningsseminar)
Opponenter:
- 28.05. **Niels Thyge Thygesen:**
Luhmanns blik på offentlig ledelse

Ph.d. seminarer

uden for den normale seminarrække: torsdag kl. 14-16

- 19.04. **Betina Rennison:** (Midtvejsseminar)
03.05. **Karen Lisa Salamon:** (Afslutningsseminar)
17.05. **Mette Lolk:** (Afslutningsseminar)
07.06. **Iben Aagaard Uldal:** (Afslutningsseminar)

Seminaransvarlig: Anders la Cour, tlf. 38 15 35 53, al.lpf@cbs.dk

Holger Højlund, tlf. 38 15 28 86, hoh.lpf@cbs.dk

Seminaradministration: Anje Schmidt, tlf. 38 15 36 36, as.lpf@cbs.dk

Seminaroplæg kan downloades fra vor homepage ca. 1 uge før seminaret:

<http://www.cbs.dk/departments/mpp/seminar.shtml>

Institut for Ledelse, Politik og Filosofi

Handelshøjskolen i København,

Blågårdsgade 23B, 2. sal, 2200 København N,

tlf. +45 3815 3630, fax +45 3815 3635, e-mail: lpf@cbs.dk.

[Http://www.cbs.dk/departments/mpp](http://www.cbs.dk/departments/mpp).

Åbningstider: Mandag - torsdag 9.00 - 15.30, fredag 9.00 - 14.00

Redaktion: Rita Voss / e-mail: voss@cbs.dk,

Bonnie Taarup / e-mail: bt.lpf@cbs.dk,

Mette Lolk / e-mail: ml.lpf@cbs.dk.

Institut for

Ledelse, Politik
og Filosofi

Handelshøjskolen i København

